

[takaisin](#)

Kotiapulaismuistot talteen Kotiapulaisperinteen keruukilpailu on alkanut ja jatkuu maaliskuun 2005 loppuun!

Keruukilpailuun ovat tervetulleita kaikki, jotka ovat tehneet kotitöitä toisten taloudessa tai joiden kotona on ollut kotiapulaisia. Keruukilpailun järjestävät Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkisto, Miina Sillanpään Säätiö ja Kotiliesi.

Kotiapulaisten työ on arvokas, osittain jo unohtunut osa maamme historiaa. Perinnettä on runsaasti, sillä apuväkeä on taloissa riittänyt. Apulaisesta, taloudenhoitajasta, talousapulaisesta, päiväapulaisesta ja lastenhoitajasta tuli usein perheen uskottu jäsen, sillä työsuhteet saattoivat kestää vuosikymmeniä ja jatkua sukupolvesta toiseen. Aina ei kuitenkaan suhteissa onnistuttu – niistäkin muistoista voi kertoa. Yhteiskunnalliset muutokset muuttivat kotityötä suuresti, kodinkoneet helpottivat työtä ja kotiapulaisten ammatti hävisi Suomesta lähes kokonaan. Ulkomailta käytiin tekemässä au-pair töitä. Kotityö muuttui ammattityöksi: kotisisarten, kodinhoitajien, kotiavustajien ja lähihoitajien kotona tehty työ toivotaan mukaan tähän kilpailuun.

Eniten kaivataan tietoja tavallisesta arjesta ja työstä, työtavoista ja -ajoista, apulaisen elämästä yleensä. Minkälaisia olivat asuinolosuhteet, miten apulainen aterioi ja oliko perheessä muita kotityöntekijöitä, kuten lastenhoitaja tai keittäjä? Paljonko jäi aikaa omiin harrastuksiin ja minkälaisia harrastukset olivat ja mikä oli suhde perheenjäseniin?

Seuraavassa muutamia aihepiiriä, joista voit kirjoittaa:

- Aikani kotiapulaisena (tai taloudenhoitajana, kodinhoitajana jne)
- Apulaiset meidän kodissamme
- Aamusta iltaan (työpäivän kuvaus)
- Työntekijä, ystävä, perheenjäsen, vanhemman korvike (eli millainen henkinen asema apulaisella oli kodissa)
- Palvelija, kotisisar, kodinhoitaja, lapsenhoitaja, kotiavustaja, lähihoitaja, au pair (muisteluksia)
- Yksityisestä kunnalliseksi, kunnallisesta yrittäjäksi (ajatuksia, kokemuksia, kotityön ratkaisuja)
- Muutokset kotityössä (muista esitellä myös entisajan töitä, tehtäviä ja työmenetelmiä)
- Unohtumattomia persoonia
- Työssä ja vapaa-aikana (kerro mihin aika riitti)
- Sattumuksia
- Sanastoa

Yleisohjeet:

1. Kirjoita koneella tai siististi käsin tavalliselle A4-kokoiselle paperille vain toiselle puolelle; on hyvä tietää, mitä paikkakuntaa ja mitä vuosikymmentä kirjoituksesi kuvaus koskee
2. Jätä arkin vasempaan reunaan nelisen senttiä tyhjää liuskojen sitomista varten
3. Tekstin pituudelle ei ole rajoitusta
4. Merkitse erilliselle liuskalle nimesi, syntymävuotesi, syntymäpaikkasi, ammattisi, osoitteesi ja puhelinnumerosi.
5. Allekirjoita samalla suostumukseksi siihen, että aineisto arkistoidaan nimelläsi Kansanrunousarkistoon tutkimuskäyttöön
6. Voit käyttää myös sähköpostia. Merkitse viestin aihekenttään tunnus Kotiapulaiset. Lisää alkuun omat tietosi edellä mainitulla tavalla. Pitkät tekstit voit lähettää liitetiedostona.
7. Voit äänittää tietosi myös C-kasettinauhurilla, Minidisc-tallentimella tai DAT-nauhurilla. Sanele nauhalle ensin haastatteluaika ja -paikka. Anna haastattelijan ja haastateltavan henkilötiedot sekä pyydä haastateltavalta suostumus siihen, että aineisto arkistoidaan hänen nimellään tutkimuskäyttöön Kansanrunousarkistoon. Merkitse samat tiedot nauhakoteloon sekä esitele nauhan sisältö lyhyesti erillisellä paperilla.
8. Jos lähetät valokuvia, merkitse selvästi, haluatko kuvat tai negatiivit takaisin. Lähetä myös negatiivit, jos ne ovat käytössäsi. Älä kiinnitä kuvia alustalle. Voit halutessasi lähettää koko albumin. Merkitse kustakin kuvasta mahdollisimman tarkat tiedot erilliselle paperille; älä kirjoita itse kuvaan! Kerro kuvaan liittyvä tarina

Lähetä kirjoituksesi 31.maaliskuuta 2005 mennessä osoitteeseen
SKS/Kansanrunousarkisto
PL 259
00171 Helsinki
tai sähköpostina osoitteeseen keruu@finlit.fi

Merkitse kuoreen nimesi, osoitteesi sekä tunnus "Kotiapulaiset".
Kirjoituksia ei palauteta.

Alkuperäiset kirjoitukset arkistoidaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistoon Helsinkiin. Mahdolliseen muuhun käyttöön kysytään kirjoittajalta erillinen lupa.

Palkinnot:

Kilpailun pääpalkinto on virkistysviikonloppu kahdelle hengelle Siuntion Kylpylässä. Lahjakortti arvotaan kaikkien kirjoittajien kesken. Lisäksi arvotaan kymmenen kirjapalkintoa. Kolme parasta kutsutaan keväällä palkinnonjakotilaisuuteen Helsinkiin. Kotiliesi julkaisee luvan saatuaan heidän kirjoituksensa.

Palkintolautakuntaan kuuluvat tutkija Juha Nirkko Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta, tutkimussihteeri Outi Piironen-Backman Miina Sillanpään Säätiöstä, Kouluneuvos Kirsti Mäkinen, professori Pekka Laaksonen sekä Kotilieden edustajina päätoimittaja Elina Simonen ja toimittaja Kaija Valkonen.

Lisätietoja antaa Juha Nirkko, SKS, puh. 0201 131 238;

sähköposti juha.nirkko@finlit.fi